

विषय : माध्यमिक व उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षेच्या आवेदनपत्रातील चुकीबाबत दंड आकारणी करणेबाबत.

कोल्हापूर विभागीय मंडळाच्या कार्यक्षेत्रातील सर्व मान्यताप्राप्त माध्यमिक शाळा प्रमुखांना या परिपत्रकान्वये कळविण्यात येते की, आवेदनपत्रातील चुकांबाबत / प्रि-लिस्टमध्ये दुरुस्ती करण्याबाबत आकारण्यात येणाऱ्या दंडाबाबत राज्य मंडळाच्या कार्यकारी परिषदेमध्ये खालील प्रमाणे ठराव पारित झाला आहे.

(अ) निकालपूर्वीच्या दुरुस्त्याबाबत :

अ.क्र.	दुरुस्तीबाबतचा तपशील	दुरुस्ती शुल्क
१	नावातील दुरुस्ती (फक्त नांव/वडिलांचे नांव/आडनाव यापैकी काहीही एक)	रु.५०/- प्रती दुरुस्ती
२	संपूर्ण नावातील दुरुस्ती (नाव, आडनाव, वडिलांचे नांव)	रु.१००/- प्रती विद्यार्थी
३	आईच्या नावातील दुरुस्ती	रु.५०/- प्रती विद्यार्थी
४	आवेदनपत्रातील प्रत्येक दुरुस्तीसाठी (विषय/माध्यम वगळून)	रु.५०/- प्रती दुरुस्ती
५	विषय दुरुस्ती / विषय सूट मध्ये दुरुस्ती	रु.१००/- प्रती विषय
६	संपूर्ण विषयांची दुरुस्ती	रु.५००/- प्रती विद्यार्थी
७	एका विषयाच्या माध्यमातील दुरुस्ती	रु.१००/- प्रती विषय
८	संपूर्ण विषयांची माध्यमाची दुरुस्ती	रु.५००/- प्रती विद्यार्थी
९	आवेदनपत्र चुकीचे पाठविणे	रु.५००/- प्रती विद्यार्थी
१०	प्रि-लिस्ट मुदतीनंतर पाठविल्यास	रु.५०/- प्रतिदिन

(ब) निकालाच्या तारखेपासून गणकयंत्र विभागास प्रमाणपत्राच्या दुरुस्त्या कळविण्यापर्यंत (निकाल प्रसिध्द झाल्यापासून ६ महिन्यापर्यंत)

अ.क्र.	दुरुस्तीबाबतचा तपशील	दुरुस्ती शुल्क
१	श्रेणी, प्रात्यक्षिक, मौखिक, अंतर्गत मूल्यमापन इ. गुण / श्रेणी निकालानंतर सादर करणे	रु.५०/- प्रति दिन
२	गुणतक्ते चुकीचे सादर करणे	रु.५०/- प्रति गुण यादी
३	विषय सूट, श्रेणी दुरुस्ती, विषय बदल, प्रात्यक्षिक गुण / मौखिक गुण अंतर्गत मूल्यमापनाचे गुण यामधील कोणत्याही एका तरतुदीच्या कार्यवाहीसाठी	रु.१०००/- (शाळा / कनिष्ठ महाविद्यालयास दंड)
४	गुणपत्रिकेतील प्रत्येक दुरुस्तीसाठी	रु.५०/- प्रती चूक
५	गुणपत्रक / प्रमाणपत्र नवीन देणे	रु.१००/-

उपरोक्त दुरुस्ती शुल्क आकारण्याची कार्यवाही फेब्रु/मार्च २०१४ च्या परीक्षेपासून करण्यात यावी.

विभागीय सचिव,
कोल्हापूर विभागीय मंडळ, कोल्हापूर.

८. परीक्षार्थी गैरमार्ग - शिक्षासूची

मंडळाच्या इ.१० वी/ १२ वी च्या अनुक्रमे माध्यमिक शालांत व उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षेत गैरमार्ग करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षा सूची

अ.नं.	गुन्ह्याचे स्वरूप	शिक्षा
(अ) परीक्षापूर्व कालावधीमध्ये गैरमार्गाचा अवलंब करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षा सूची		
१)	परीक्षेच्या आवेदनपत्रामध्ये जाणून बुजून खोटी माहिती भरणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द
२)	प्रात्यक्षिक परीक्षेच्यावेळी गैरमार्ग करणे.	संपूर्ण परीक्षेची (प्रात्यक्षिक + लेखी) संपादनूक रद्द.
३)	परीक्षेपूर्वीच परीक्षा केंद्रावरून अगर अन्य कोणत्याही ठिकाणाहून उत्तरपत्रिका, पुरवण्या अनधिकृतपणे हस्तगत करणे/ चोरून आणणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील दोन परीक्षा प्रतिबंध.
४)	खोटे प्रतिज्ञापत्र/ अपघाताचा/ वैद्यकीय/ अपंगत्वाचा दाखला परीक्षेच्यापूर्वी अगर ऐनवेळी केंद्र संचालकास देऊन सबलत घेणे अगर परीक्षेस प्रविष्ट होणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील दोन परीक्षा प्रतिबंध.
५)	खोटी प्रमाणपत्रे, कागदपत्रे देऊन परीक्षेसाठी आवेदनपत्रे पाठविणे, नाव नोंदविणे व परीक्षेस प्रविष्ट होणे अथवा एकापेक्षा जास्त संस्थामधून आवेदनपत्रे पाठविणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील तीन परीक्षा प्रतिबंध.
६)	प्रवेशपत्रिकेवर अनाधिकृतपणे बदल करणे, अन्य विद्यार्थ्यांचा फोटो चिकटवणे, मुल्याध्यापकांची स्वाक्षरी करणे, सहीच्या शिक्क्याचा वापर करणे अगर या अशा प्रकाराच्दारे तोतया विद्यार्थी प्रविष्ट करणे अगर तसा प्रयत्न करणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध.
७)	खोटी प्रमाणपत्रे / गुणपत्रिका/ कागदपत्रे देऊन इ. ९ वी /१० वी अगर ११ वी /१२ वी मध्ये प्रवेश घेणे.	विद्यार्थ्यांचा प्रवेश रद्द व महाराष्ट्रातील कोणत्याही शिक्षण संस्थेत एक वर्ष प्रवेशास प्रतिबंध आणि संबंधित संस्थेस पोलीस केस करण्यास कळविणे. अशा विद्यार्थ्यांना विद्यार्थी म्हणून माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षेस बसण्यास परवानगी देऊ नये.

ब) परीक्षा कालावधीत परीक्षागृहात गैरमार्ग करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षा सूची

८)	परीक्षा सुरु असताना इतर परीक्षार्थ्यांबरोबर उत्तराच्या संदर्भात गैरहेतूने संपर्क साधणे / एकमेकांचे पाहून लिहणे.	सक्रिय विद्यार्थ्यांची त्या परीक्षेची विषयाची संपादनूक रद्द.
९)	परीक्षकाला स्वतःचा बँक क्रमांक, नांव व पत्ता देऊन विनंती करणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द.
१०)	अनधिकृत (मान्यता नसलेली) साधने परीक्षागृहात बाळगणे/वापरणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द.
११)	उत्तरपत्रिका/पुरवणी यावर मुखपृष्ठाखेरीज अन्यत्र अनावश्यकरित्या स्वतःचा बँक क्रमांक लिहिणे, स्वतःचे नांव लिहिणे, उत्तरपत्रिकेवर सांकेतिक खुणा करणे, चिन्हे काढणे किंवा अन्य मार्गाने स्वतःची ओळख पटविण्याचा प्रयत्न करणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील एक परीक्षा प्रतिबंध.

१२) उत्तरपत्रिकेत प्रश्नोभक्त भाषेचा वापर , शिबीनाळ लिहिणे किंवा घमक्या देणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील एक परीक्षा प्रतिबंध.
१३) परीक्षा केंद्रावर कोरे कागद आणणे किंवा परीक्षा सुरू असताना विषयाशी संबंधित नसलेले कागद स्वतः जवळ बाळगणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील एक परीक्षा प्रतिबंध.
१४) परीक्षा केंद्रावर परीक्षा सुरू असताना कोणतेही हस्तलिखित /विषयाशी संबंधित कागद बद्धा, टिपण्या, मार्गदर्शिका, पुस्तकातील पाने, पुस्तक, नकाशे इत्यादी स्वतःजवळ बाळगणे/कपड्यांवर, हातावर किंवा शरीराचे भागावर लिहून आणणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील एक परीक्षा प्रतिबंध.
१५) परीक्षाध्यायाने स्वतः दुसऱ्या परीक्षाध्यायाला किंवा दुसऱ्या परीक्षाध्यायाकडून स्वतः कागदाची घिष्टी/चिटूठ्या , उत्तरपत्रिका, प्रश्नपत्रिका व पुरवणी उत्तरपत्रिका देणे किंवा घेणे	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील एक परीक्षा प्रतिबंध.
१६) परीक्षा केंद्रात परीक्षा सुरू असताना प्रश्नपत्रिकेवर उत्तर लिहिणे अगर लिहून दुसऱ्या परीक्षाध्यायाकडे फेकणे/देणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील एक परीक्षा प्रतिबंध.
१७) स्वतःची व दुसऱ्या परीक्षाध्यायाची उत्तरपत्रिका किंवा पुरवणी उत्तरपत्रिका नष्ट करणे/ नष्ट करणेचा प्रयत्न करणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील एक परीक्षा प्रतिबंध.
१८) परीक्षामुहात पर्यवेक्षकाने उत्तर सांगणे /लिहून देणे व त्याचप्रमाणे विद्यार्थ्यांनी कॉपी करणे	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील एक परीक्षा प्रतिबंध.
१९) परीक्षामुहात भरारी पथकाने किंवा मंडळ सदस्यांचे किंवा अधिकृतपणे भेट देणाऱ्या अधिकाऱ्यांचे भेटीचेवेळी विद्यार्थ्यांनी त्यांचेकडील अवैध साहित्य दुसरीकडे / दुसऱ्या विद्यार्थ्या पुढे अगर मागे अगर बाजूला किंवा खिडकीतून टाकणे/फेकणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील एक परीक्षा प्रतिबंध.
२०) लेखी विनंतीसह उत्तरपत्रिकेला पैशाच्या नोटा जोडणे.	उत्तरपत्रिकेला जोडलेली संपूर्ण रक्कम मंडळाकडून जप्त व संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील एक परीक्षा प्रतिबंध.
२१) परीक्षा केंद्रावर इतर विद्यार्थ्यांच्या उत्तरपत्रिकेत अनाधिकृतरीत्या बदल करणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील दोन परीक्षा प्रतिबंध.
२२) परीक्षा केंद्रातून स्वतःची उत्तरपत्रिका आणि / किंवा पुरवणी उत्तरपत्रिका, कोरी उत्तरपत्रिका आणि/ किंवा कोरी पुरवणी उत्तरपत्रिका अनाधिकृतरीत्या स्वतःबरोबर घेवून जाणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील दोन परीक्षा प्रतिबंध.
२३) परीक्षा केंद्रात जाणूनबुजून दोनपेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांनी एकत्रितरीत्या नकल करणे किंवा गैरमार्गाचा अवलंब करणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील दोन परीक्षा प्रतिबंध.
२४) परीक्षामुहात अन्य विद्यार्थ्यांची उत्तरपत्रिका जबरदस्तीने / बळजबरीने गैरमार्गाचा अवलंब करणेसाठी घेणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील दोन परीक्षा प्रतिबंध.
२५) परीक्षा केंद्रातून बाहेरील व्यक्तीस देण्यासाठी अनाधिकृतरीत्या प्रश्नपत्रिका बाहेर पाठविणे किंवा घेऊन जाणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील तीन परीक्षा प्रतिबंध.
२६) वर्गपर्यवेक्षक, केंद्रसंचालक, परीक्षेशी संबंधित यंत्रणेवर परीक्षाध्यायाने स्वतः किंवा इतर व्यक्तीद्वारे दबाव आणणे . किंवा मारहाण / घमकी देणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध.

२७) स्वतःची किंवा इतर परीक्षार्थ्यांची लिहिलेली उत्तरपत्रिका अनाधिकृतपणे घेऊन येणे/ जाणे तसेच परीक्षा केंद्रात /अन्यठिकाणी बाहेरून लिहून आणलेली उत्तरपत्रिका आणि/ अन्यठिकाणी बाहेरून लिहून आणलेली उत्तरपत्रिका आणि/किंवा पुरवणी उत्तरपत्रिका अवीध मार्गाने घेऊन जाणे/येणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध.
२८) उत्तरपत्रिका विद्यार्थ्यांनी स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिलेली नसणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध.
२९) परीक्षा केंद्रात कोणत्याही प्रकारचे हत्यार घेऊन येणे किंवा वाळगणे आणि त्याचा गैरवापर करणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध तसेच पोलीस खात्याकडे तक्रार नोंदविणे.
३०) माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षेच्या/ उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षेच्या / उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षेच्या उत्तरपत्रिका पुरवण्यावरील पर्यवेक्षकांची स्वाक्षरी खोडणे/ खोटी स्वाक्षरी करणे किंवा प्रतिलिपी किंवा मंडळाद्वारे देण्यात येणाऱ्या इतर कोणत्याही दस्तऐवजात अनधिकृतरीत्या बदल करणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध तसेच संबंधित संस्थेकडे कार्यवाहीसाठी कळविणे व पोलीस खात्याकडे तक्रार नोंदविणे.
३१) परीक्षा केंद्रावरील परीक्षार्थ्यांची तोतयेगिरी उघडकीस येऊन ती परीक्षार्थ्यांनी व तोतयाने कबूल करणे किंवा नाकबूल करणे. १) तोतया त्याच परीक्षेस असल्यास. २) तोतया मंडळाच्या पुढील परीक्षेस बसत असल्यास ३) तोतया बाहेरील व्यक्ती असल्यास.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध. १) तोतया परीक्षार्थीसुद्धा त्याच परीक्षेस बसत असल्यास त्याचीही संपूर्ण संपादनूक रद्द व पाच परीक्षा प्रतिबंध व केंद्र अधीक्षकाने पोलीसांकडे तक्रार नोंदविणे. २)तोतया परीक्षार्थी जर मंडळाच्या परीक्षेस बसणार असेल तर त्याला पुढील सहा परीक्षेसाठी प्रतिबंध व केंद्र अधीक्षकाने पोलीसांकडे तक्रार नोंदविणे. ३)तोतया परीक्षार्थी बाहेरील व्यक्ती असल्यास केंद्र अधीक्षकाने पोलीसांकडे तक्रार नोंदविणे व संबंधित विद्यापीठाकडे कार्यवाहीसाठी कळविणे.

(क) परीक्षोत्तर कालावधीमध्ये गैरमार्गाचा अवलंब करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षा सूची

३२) परीक्षक,नियामक,मुख्य नियामक अगर संबंधित यंत्रणा यांचेशी स्वतः अगर इतर व्यक्ती व्दारे संपर्क साधणे/दबाव आणणे अगर धमकी देणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील दोन परीक्षा प्रतिबंध.
३३) परीक्षानुहात पकडण्यात आलेले गैरमार्गाचे प्रकरण मंडळाकडे न पाठविण्यासाठी केंद्रसंचालक / पर्यवेक्षकांवर दबाव आणणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील दोन परीक्षा प्रतिबंध.
३४) केंद्रसंचालक,परीक्षक,नियामक,मुख्य नियामक यांचेशी संपर्क साधून पुरवण्या जोडणे, गुण वाढवून घेणे अगर तसा प्रयत्न करणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध.

३५) परीक्षक,नियामक,मुख्य नियामकांकडे जाऊन अगर अन्यत्र संपर्क साधून उत्तरपत्रिकेमध्ये बदल करणे/ उत्तरपत्रिकेत स्वतः अगर अन्य व्यक्तींकडून जादा मजकूर लिहिणे अगर लिहून घेणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध.
३६) उत्तरपत्रिका किंवा उत्तरपत्रिकेचा काही भाग (पूर्णतः किंवा अंशतः) विद्यार्थ्यांच्या स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिलेला नसणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध.
३७) परीक्षा कालावधीमध्ये तोतयेगिरी करणे/निकाल जाहिर झाल्यानंतर तोतयेगिरी अगर गैरमार्ग प्रकरण उघडकीस येणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध व पोलीस केस दाखल करणे.
३८) माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षेचे / उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षेचे प्रमाणपत्र/गुणपत्रिका प्रतिलिपी किंवा मंडळाव्दारे देण्यात येणाऱ्या इतर कोणत्याही दस्तऐवजात अनधिकृतपणे बदल करणे.	संपूर्ण परीक्षेची संपादनूक रद्द व पुढील पाच परीक्षा प्रतिबंध. संबंधित संस्थेस कार्यवाहीसाठी कळविणे व पोलीसांकडे तक्रार नोंदविणे.

टीप : वरील शिक्षासूचीत नमूद केलेल्या गुन्ह्याच्या स्वरूपाखेरीज गुन्ह्याचे अन्य स्वरूप आढळून आल्यास त्यासाठी गुन्ह्याचे स्वरूपानुसार शिक्षा निर्धारित करण्याचे अधिकार विभागीय मंडळाच्या सक्षम समितीस राहतील.

विभागीय सचिव,
महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ
कोल्हापूर विभागीय मंडळ, कोल्हापूर.

उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षा विषय निहाय लेखी व प्रात्यक्षिक गुणांचा तक्ता

अ.क्र.	विषय	लेखी परीक्षा गुण पेपर-१ पेपर-२ कालावधी		प्रात्यक्षिक/तोंडी परीक्षा गुण	एकूण गुण
१	इंग्रजी (०१)	८०	३ तास	२०	१००
२	मराठी (०२)	८०	३ तास	२०	१००
३	गुजराथी(०३)	८०	३ तास	२०	१००
४	हिंदी (०४)	८०	३ तास	२०	१००
५	उर्दू (०५)	८०	३ तास	२०	१००
६	कन्नड(०६)	८०	३ तास	२०	१००
७	सिंधी(०७)	८०	३ तास	२०	१००
८	मल्याळम(०८)	८०	३ तास	२०	१००
९	तमिळ(०९)	८०	३ तास	२०	१००
१०	तेलगू(१०)	८०	३ तास	२०	१००
११	पंजाबी(११)	८०	३ तास	२०	१००
१२	बंगाली(१२)	८०	३ तास	२०	१००
१३	फ्रेंच (१३)	८०	३ तास	२०	१००
१४	जर्मन(१४)	८०	३ तास	२०	१००
१५	रशियन (२०)	८०	३ तास	२०	१००
१६	जपानी(२१)	८०	३ तास	२०	१००
१७	अवेस्ता प.(८७)	८०	३ तास	२०	१००
	वैकल्पिक विषय				
१८	अर्धमागधी (१६)	८०	३ तास	२०	१००
१९	इंग्लिश लिटरेचर(२२)	८०	३ तास	२०	१००
२०	सामान्य ज्ञान (३२)	८०	३ तास	२०	१००
२१	संस्कृत (३३)	८०	३ तास	२०	१००
२२	पाली(३५)	८०	३ तास	२०	१००
२३	अरेबिक(३६)	८०	३ तास	२०	१००
२४	पर्शियन (३७)	८०	३ तास	२०	१००
२५	इतिहास (३८)	८०	३ तास	२०	१००
२६	भूगोल (३९)	८०	३ तास	२०	१००
२७	गणित आणिसंख्याशास्त्र (कला आणि विज्ञान४०)	८०	३ तास	२०	१००
२८	गणित आणि संख्याशास्त्र (वाणिज्य)(८८)	८०	३ तास	२०	१००
२९	भूशास्त्र (४१)	७०	३ तास	२०	१००
३०	राज्यशास्त्र(४२)	८०	३ तास	२०	१००
३१	बालविकास(४३)	८०	३ तास	२०	१००
३२	वस्त्रशास्त्र (४४)	८०	३ तास	२०	१००
३३	समाजशास्त्र(४५)	८०	३ तास	२०	१००

अ.क्र.	विषय	लेखी परीक्षा गुण पेपर-१ पेपर-२ कालावधी	प्रात्यक्षिक/तोंडी परीक्षा गुण	एकूण गुण
३९	वाणिज्य संघटन व व्यवस्थापन (५१)	८० ३ तास	२०	१००
४०	सचिवीय कार्यपद्धती (५२)	८० ३ तास	२०	१००
४१	सहकार (५३)	८० ३ तास	२०	१००
४२	भौतिकशास्त्र (५४)	७० ३ तास	३०	१००
४३	रसायनशास्त्र (५५)	७० ३ तास	३०	१००
४४	जीवशास्त्र (५६)	७० ३ तास	३०	१००
४५	चित्रकला (५७)	- -	१०० ३ तास	१००
४६	संकल्पन व रंगकाम(५८)	- -	१०० प्रात्य.२ (३+३) ६ तास	१००
४७	रचनाचित्र(५९)		१०० ६ तास	१००
४८	कलेचा इतिहास व रसग्रहण(६०)	८०	२०	१००
४९	भारतीय संगीताचा इतिहास आणि विकास(६५)	१००	- -	१००
५०	कंठ सुगम संगीत(६६)	-	१०० -	१००
५१	कंठ शास्त्रीय संगीत (६७)	-	१०० -	१००
५२	वाद्य संगीत (६८)		१००	१००
५३	भारतीय संगीत (आघाती) (६९)	५० २ १/२	५०	१००
५४	युरोपियन संगीत(७३)			
५५	कृषी विज्ञान व तंत्रज्ञान (७५)	८०	२०	१००
५६	पशू विज्ञान व तंत्रज्ञान (७६)	८०	२०	१००
५७	संरक्षण शास्त्र(७७)	८०	२०	१००
५८	शिक्षणशास्त्र(७८)	८० ३ तास	२०	१००
५९	भारतीय शास्त्रीय नृत्याचा इतिहास आणि विकास (९१)	-	-	१००
६०	माहिती तंत्रज्ञान (विज्ञान) (९७)	८० ३ तास	२०	१००
६१	माहिती तंत्रज्ञान (कला) (९८)	८० ३ तास	२०	१००
६२	माहिती तंत्रज्ञान (वाणिज्य) (९९)	८० ३ तास	२०	१००
६३	लघुलेखन(इंग्रजी)(८०) मराठी (८१)	- -	१०० ३ तास	१००

अ.क्र.	विषय	लेखी परीक्षा गुण			प्रात्यक्षिक परीक्षा गुण			एकूण गुण
		पेपर-१	पेपर-२	कालावधी	पेपर-१	पेपर-२	कालावधी	
1	A-1	40	40	2 ½ Each	40+20Pr.	40+20pr.	3 Hr.	200
2	A-2	40	40	2 ½ Each	40+20Pr.	40+20pr.	3 Hr.	200
3	A-3	40	40	2 ½ Each	40+20Pr.	40+20pr.	3 Hr.	200
4	A-4	50	50	3 Each	25+25 Pr.	25+25 pr.	3 Hr.	200
5	A-5	80	80	3 Each	20	20	3 Hr.	200
6	A-7	80	80	3 Each	20	20	3 Hr.	200
7	A-8	80	80	3 Each	20	20	3 Hr.	200
8	A-9	80	80	3 Each	20	20	3 Hr.	200
9	B-2	40	40	2 Each	40+20Pr.	40+20pr.	3 Hr.	200
10	B-4	40	40	2 Each	40+20Pr.	40+20pr.	3 Hr.	200
11	B-5	40	40	2 Each	40+20Pr.	40+20pr.	3 Hr.	200
12	C-1	50	50	3 Each	40+10 Pr.	40+10 pr.	3 Hr.	200
13	C-2	50	50	3 Each	30+20 Pr.	30+20 pr.	3 Hr.	200
14	D-9	50	50	3 Each	30+20 Pr.	30+20 pr.	3 Hr.	200
15	J-1	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
16	J-2	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
17	J-3	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
18	J-4	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
19	J-5	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
20	J-6	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
21	J-7	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
22	J-8	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
23	J-9	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
24	K-1	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
25	K-2	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
26	K-3	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
27	K-4	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
28	K-5	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
29	K-6	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
30	L-1	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
31	L-2	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
32	L-3	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
33	L-4	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
34	L-5	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
35	L-6	80		3 Hr.	80 +40Pr.		3 Hr.	200
36	M-1	80		3 Hr.	100+20Pr.		3Hr.	200
37	M-2	80		3 Hr.	100+20Pr.		3Hr.	200
38	M-3	80		3 Hr.	100+20Pr.		3Hr.	200
39	M-4	80		3 Hr.	100+20Pr.		3Hr.	200
40	M-5	80		3 Hr.	100+20Pr.		3Hr.	200
41	M-6	80		3 Hr.	100+20Pr.		3Hr.	200
42	M-7	80		3 Hr.	100+20Pr.		3Hr.	200
43	M-8	80		3 Hr.	100+20Pr.		3Hr.	200
44	M-9	80		3 Hr.	100+20Pr.		3Hr.	200

कल 250
100

			प्रकार	प्रकार	प्रकार	प्रकार
52	P-2	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
53	P-3	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
54	P-4	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
55	P-5	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
56	P-6	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
57	P-7	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
58	P-8	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
59	P-9	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
60	Q-1	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
61	Q-2	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
62	Q-3	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
63	R-1	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
64	R-2	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
65	R-3	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
66	R-7	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
67	R-8	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
68	R-9	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
69	S-1	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
70	S-2	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
71	S-3	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
72	T-1	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
73	T-2	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
74	T-3	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
75	U-1	80	3 Hr.	100+20Pr.		3Hr. 200
76	U-2	80	3 Hr.	100+20Pr.		3Hr. 200
77	U-3	80	3 Hr.	100+20Pr.		3Hr. 200
78	U-4	80	3 Hr.	100+20Pr.		3Hr. 200
79	U-5	80	3 Hr.	100+20Pr.		3Hr. 200
80	U-6	80	3 Hr.	100+20Pr.		3Hr. 200
81	U-7	80	3 Hr.	100+20Pr.		3Hr. 200
82	U-8	80	3 Hr.	100+20Pr.		3Hr. 200
83	U-9	80	3 Hr.	100+20Pr.		3Hr. 200
84	V-4	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
85	V-5	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
86	V-6	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
87	V-7	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
89	V-8	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
90	V-9	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
91	W-1	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
92	W-2	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
93	W-3	80	3 Hr.	80+40Pr.		3Hr. 200
94	X-1	50	3 Hr.	40+10Pr.		3Hr. 100
95	X-2	50	3 Hr.	40+10Pr.		3Hr. 100
96	X-3	50	3 Hr.	40+10Pr.		3Hr. 100